

ÜLDSÄTTED

Tallinna Suitsupäasupesa Lasteaia õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis vastab Vabariigi Valitsuse 29. mai 2008. a määrusega nr 87 kinnitatud „Koolieelse lasteasutuse riiklikule õppekavale”.

Lasteaia õppekava on aluseks rühma tegevuskava koostamisel, õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel ning läbiviimisel, laste arengu s.h. koolivalmiduse jälgimisel ja hindamisel, töös erivajadustega lastega, koostöös lapsevanematega ning nende nõustamisel õppe- ja kasvatusküsimustes.

Lasteaias toimub õppimine mänguliste tegevuste kaudu lähtuvalt õppe- ja kasvatusvaldkondade eesmärkidest ja sisust ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest.

Tallinna Suitsupäasupesa Lasteaia õppekava läbimise kohta väljastab lasteaed, vastavalt Koolieelsete lasteasutuste seadusele (RTI 2010,41,240), koolivalmiduskaardi.

I. LASTEAIA LIIK JA ERIPÄRA

1. Liik ja üldinfo

1.1. Tallinna Suitsupäasupesa Lasteaed, on Tallinna Kesklinna piirkonnas asuv munitsipaalõppeasutus, mis juhindub oma tegevuses riigi ja kohaliku omavalitsuse seadustest, määrustest ja õigusaktidest ning lasteasutuse põhimäärusest.

1.2. Lasteaia aadress on: Suitsu põik 4, Tallinn 11313.

1.3. Lasteaed omab Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt väljastatud koolitusluba nr 4580HTM

1.3 Lasteaias on 6 rühma: 2 sõime- ja 4 aiarühma, kus käivad lapsed vanuses 1,5- 7.a.

1.4 Lasteaia õppe- ja kasvatustegevus toimub eesti keeles integreeritud tegevustena .

1.5. Lasteasutus on avatud 7.00- 19.00.

2. Eripära

2.1 Missioon:

Suitsupäasupesa Lasteaed on meeldiv ning turvaline mängu- ja arenemiskoht igale lapsele.

2.2. Visioon:

Lasteaia ideaaliks on terve ja rõõmsameelne laps soodsas õpi- ja kasvukeskkonnas, kus arvestatakse lapse individuaalsust, saavutatakse kooliküpsus ja omandatakse vajalikud käitumisnormid eluks.

2.3. Lasteaias toimivad **väärtused** annavad organisatsioonile oma näo.

Lasteaia põhiväärtused on:

- koostöö;
- turvalisus;
- usaldusväarsus;
- majanduslikkus.

2.4. Prioriteetsed suunad:

2005.a-st. on lasteaia prioriteediks **keskkonnakasvatus**.

Eesmärk on, laste- lastevanemate- personali koostöös, keskkonnateadlikke hoiakute kujundamine ning püüd mõjutada suundumust keskkonnasõbralikele eluviisidele.

2009 a-st lisandus prioriteedina **väärtuskasvatus**. Eesmärk on moraalsete ja sotsiaalsete väärtushoiakute kujundamine. Omavaheliste heade suhete loomine ja hoidmine, heatahtlik ning viisakas suhtlemine igas olukorras ja kõikidel tasanditel.

Väärtuskasvatuse läbiviimist toetab lasteaia osalemine erinevates projektides.

1. 2010/2011 õppeaastast osaleb lasteaed MTÜ Lastekaitse Liidu koordineerimisel Taani-Baltikumi ühisprojektis „Kiusamisest vaba lasteaed“. Tänapäevaks on kõikides aiarühmades kasutusel „Kiusamisest vaba“ meetodika.
2. 2011 -2013 osaleb lasteaed rahvusvahelises Comenius projektis „Õpime lastega austama kultuurilisi ja individuaalseid erinevusi, kasutades dramatiseeringuid ja “Persona Dolls” nukke”. Projekti tulemusena on väärtuskasvatuse läbiviimiseks kõigis aiarühmades kasutusel „Persona Dolls“ nukkude meetodika.
3. 2013 -2015 osaleb lasteaed rahvusvahelises Comenius projektis „Erinevad lood, ühised väärtused“. Projekti läbivaks tegevuseks on ennetada lastejuttude kaudu eelarvamusi Euroopa erinevate rahvuste vahel ja kinnistada väärtuste õpetamise abil sõprust, sallivust ja sotsiaalset ning kultuurilist ühtekuuluvust.

II ÕPPE- JA KASVATUSTEgevuse EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

Lapse arengu toetamine lasteasutuses on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteasutuse direktor ja tööd koordineerib õppealajuhatajajuhataja.

1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Üldeesmärk: Lähtudes riiklikust õppekavast, on õppe-ja kasvatustegevuse üldeesmärk lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös;

Õppekava eesmärgid lähtuvad meie lasteaia arengukavast, visioonist ja missioonist:

Toetada laste kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusena lastel kujunevad:

- terviklik maailmatunnetus ja positiivne minapilt;
- ümbritseva keskkonna mõistmine;
- eetiline käitumine ning algatusvõime;
- esmased tööharjumused;
- kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest;
- mängu-, õpi-, sotsiaalsed- ja enesekohased oskused.

Üldeesmärgist tulenevad lasteaia õppe- kasvatustöö eesmärgid :

1. Laps on loov, koostöövalmis aktiivne uurija ja õppija.
2. Laps oskab märgata loodust enda ümber ja tahab ning suudab oma elukeskkonda hoidvalt suhtuda
3. Laps teab, mis rahvusesse ta kuulub, oskab lugu pidada kodust, perekonnast ja isamaast ning on salliv teiste rahvuste ja muude ümbritseva ühiskonna erisuste suhtes.
4. Laps saab hakkama suhtlemisega (eakaaslaste ja täiskasvanuga) ning suudab kohaneda erinevate olukordadega

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide saavutamiseks järgitakse järgmiseid printsiipe:

Turvalisus: Tagatakse lastele nii füüsiliselt kui vaimset turvaline koht päeva veetmiseks – mängimiseks, õppimiseks ning kaaslaste ja õpetajatega suhtlemiseks.

Integreeritus: Õppe- ja kasvatusteprotsess viiakse läbi erinevate valdkondade teadmisi lõimivate tegevuste kaudu, mis omakorda seostatakse nädala teemade abil. Integratsiooni aluseks on üldõpetuslik tegevus.

Järjepidevus: Kasvatamine ja arendamine toetub lapse loomulikule huvile ümbritseva vastu. Lapse kasvades ja arenedes liigutakse lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale. Toimib seoste loomine vanarahva ja tänapäeva traditsioonide vahel Eesti rahvapärимuse kaudu.

Individaalsus: Individaalses töös lapse arengu ja õppimise soodustamiseks arvestatakse, et kõik lapsed on ainulaadsed, erinedes iseloomu, võimete, omaduste ning arengutempo poolest. Õppimisteprotsess kavandatakse lähtudes lapse arengust ja edasijõudmisest, arvestades lapsevanema soove ja lasteaia võimalusi.

Koostöö: Lapse kehalist, vaimset ja sotsiaalset arengut soodustab kodu ja lasteasutuse koostöö. See lähtub lapsest ja on suunatud tervikliku arengukeskkonna kujundamisele. Lasteasutuse tegevus on perekonnale avatud.

Mängulisus: Mäng on koolieelses eas lapse põhitegevus, mille läbi laps tunnetab ümbritsevat maailma, omandab mõtlemis- ja probleemilahendamisoskusi, eneseväljendamis- ja suhtlemisoskusi, empaatiavõimet ja iseseisvust. Õppimine lasteaias toimub mängu kaudu.

Koduloolisus: Õppe- ja kasvatustegevuse seovad tervikuks lapse elu ja ümbritsevat keskkonda käsitlevad teemad – kodulooline põhimõte.

Eesmärkide saavutamiseks on kõigi lapsega tegelevate täiskasvanute ülesandeks:

1. luua lapsele arengut soodustav keskkond, tagada turvatunne ja eduelamused ning toetada lapse loomulikku huvi hankida teadmisi ja saada kogemusi ümbritseva elu, looduse ja ühiskonnanähtuste kohta.
2. soodustada lapse kasvamist aktiivseks ja vastutus-, otsustus- ja valikuvõimeliseks, oma otsustele ja tunnustatud käitumisnormidele vastavalt käituvaks ning vajadusel oma käitumist korrigeerivaks, teiste suhtes avatuks, teisi arvestavaks, tundlikuks, koostöövalmis inimeseks.
3. toetada last ümbritseva maailma mõistmisel ja tervikliku maailmatunnetuse kujunemisel.
4. toetada ja abistada vanemaid õppe- ja kasvatusküsimuste lahendamisel, vajadusel nõustada neid.

Lapse aktiivsus ja loovus: Last julgustatakse aktiivselt ja iseseisvalt tegutsema, loovalt mõtlema. Lapsele pakutakse mitmekesiseid arendavaid liikumisvõimalusi arengut soodustab aktiivset liikumist stimuleeriv, mitmekesiseid liikumisvõimalusi. Tervise seisukohalt on oluline, et laps viibiks võimalikult palju värskes õhus.

Lapse ettevalmistus kooliks: Koolivalmidust kujundatakse läbi mängude ja mänguliste õppetegevuste. Suur tähelepanu on sotsiaalsete oskuste arendamisel, eesmärgina muuta üleminek lasteaiast kooli võimalikult sujuvaks ja stressivabaks ning valmistada lapsed ette aktiivseks õpitegevuseks.

Innovaatilisus ja mitmekesisus: Laste tähelepanu köitmiseks ja õpihuvi tagamiseks on prioriteediks uute õppimis- ja õpetamistehnoloogiate ja meetodikate kasutuselevõtmine ja uute tehniliste lahenduste kasutamine õppetöö läbiviimisel.

2. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- valitakse valdkonna temaatika lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast, mis hõlmab sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust;
- suunatakse last ümbritsevat maailma märkama, uurima ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu, võimaldades lapsel ümbritsevat tajuda erinevate meelte ning aistingute abil: vaadeldes, nuusutades ja maitstes, kompides, kuulates helisid;
- lõimitakse erinevaid tegevusi: võrdlemist, modelleerimist, mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust;
- suunatakse last mängudes, ümbritsevas looduses, liikluses, oma tervises seisundis jm märgatu kohta küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama ja oletusi kontrollima) ja märgatust ning kogetust järeldusi tegema;
- suunatakse last materjale ja vahendeid säästlikult kasutama, hoolivalt ja heaperemehelikult käituma.

3. Õpikäsitus

Õppimine on elukestev protsess, mille tulemusel toimuvad muutused käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes jms ning nendevahelistes seostes. Laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu, harjutamise jms kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel arvestatakse:

- Laste eripära: võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, tervises seisundit jms.
- Õppe- ja kasvatustegevus seotakse eelkõige kodukoha inimeste, looduse ja asutustega.
- Õpitavaga (objektid, nähtused) tutvutakse loomulikus keskkonnas.

- Omavahel lõimitakse õppe- ja kasvatustegevusi, valdkondi ja teemasid.
- Õppesisu valikul lähtutakse põhimõttest – lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.

Pedagoogid loovad koostöös lastevanematega lapse arengut toetava turvalise kasvukeskkonna. Füüsiline keskkond pakub võimalusi iseseisvaks loovaks tegevuseks, mänguks ja on laste arengut soodustav. Selle kujundamisel arvestatakse laste vanust, huvisid, sugu

Rühmaruumi paigutus võimaldab lastele üksi, väikestes gruppides ja ühist tegutsemist. Mängu- ja õppevahendid on lastele kättesaadavad ja eakohased. Neid vahetatakse vastavalt nädala temaatikale.

Vaimne keskkond toetab kõigi osapoolte koostööd ja laste arengut ning tervist.

Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja ning tunneb rõõmu tegutsemisest. Last kaasatakse tegevuste kavandamisse, suunatakse tegema valikuid ning tehtut analüüsima.

Õppe- ja kasvatustegevuses luuakse tingimused, et arendada lapse suutlikkust:

- kavandada oma tegevust, teha valikuid;
- seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega;
- kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes;
- arutleda omandatud teadmiste ja oskuste üle;
- hinnata oma tegevuse tulemuslikkust;
- tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega.

4. Päevakava koostamise põhimõtted

- Õppe- ja kasvatusteprotsess lasteasutuses toetub rühma päevakavale, mis määrab laste eale vastava päevarütmi, une- ja ärkveloleku aja, kus vahelduvad igapäevatoimingud (söömine, riietumine, pesemine, ruumi korrastamine jm), laste vabategevused (mäng, loominguiline tegevus, liikumine jm) ning lasteasutuse pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevused.
- Päevakava koostamisel peetakse silmas laste arenguvajadusi. Laste kasvades ja arenedes väheneb päevakavas igapäevatoimingutele kulutatav aeg ning suureneb pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevuste osakaal.
- Päevakava koostamisel on aluseks sotsiaalministri 25.oktoobri 1999.a. määrus nr 64. Päevakava koostatakse lähtuvalt lasteasutuse lahtioleku ajast ja laste vanuserühmast. Päevakavas võimaldatakse lapsele üks kord päevane uneaeg (puhkeaeg), kestvusega vähemalt tund aega.
- Lapsed viibivad iga päev, sõltuvalt ilmastikust vähemalt 1–2 korda öues.
- Lapse lasteasutusse toomine ja kojuviimine ei tohi segada une- ja söögiaega ning planeeritud õppe- ja kasvatustegevusi.

5. Õppe- ja kasvatusprotsess

5.1. Õppeaasta

- Lasteaed korraldab õppe- ja kasvatusprotsessi õppeaastati. Õppeaasta algab kalendriaasta 1. septembril ja kestab järgneva kalendriaasta 31. augustini.
- Aktiivne õppeperiood kestab kalendriaasta 1.septembrist järgneva kalendriaasta 31. maini.
- Suvekuudel (1. juuni – 31. august) toimub õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade sisu kordamine, kus rõhuasetus on mängulisel tegevusel õues.
- Õppeaasta jaotub nädalateks. Nädalaplaane õppetegevuste läbiviimiseks koostatakse kõikides rühmades aktiivsel õppeperioodil (s.o. 1.sept.-31.mai).
- Suveperioodil planeeritakse tegevused päeva kaupa ja kajastatakse õppe- kasvatustegevuste päevikus (e-Koolis).
- Nädalaplaanide koostamisel osalevad kõik antud rühma õppe- kasvatustegevusega seotud pedagoogid.

5.2. Õppe- ja kasvatusprotsessi kirjeldamine

- Õppe- ja kasvatusprotsessis seatakse lapse eeldatavad arengu ja õppimise eesmärgid valdkondade kaupa.
- Õppe- ja kasvatusprotsessi teostamise viisi kirjeldatakse tegevusliikide kaudu.
- Õppe- ja kasvatusprotsessi teostatakse läbi õppetegevuste.
- Õppetegevuse integreerimisel tuginetakse õppekava valdkonna „Mina ja keskkond” kirjelduses esitatud üldteemadele.
- Üldteemade põhjal kavandavad rühmaõpetajad koostöös muusikaõpetajaga õppe- ja kasvatustegevusi siduvad nädalateemad. Nädalateemadega seotakse ja neist lähtuvalt valitakse kõigi teiste valdkondade õpetuse sisu, mida samal perioodil õppe- ja kasvatustegevustes käsitletakse.
- Nädalateemast juhinduv õppe- ja kasvatustegevus liigendatakse päeva jooksul toimuvateks mängulisteks tegevusteks, millest igaühes seostatakse ühe või enama valdkonna õpetuse sisu. Nädalas toimuvad tegevused hõlmavad nii seni õpitu kordamist kui uue õppimist. Nädala jooksul toimuvate tegevuste läbiviimisel kasutatakse kõiki tegevusliike.

5.3. Õppe- ja kasvatustegevuste kordade arv ja ajaline kestvus nädalas

	1-2 a	2-3 a	3-4 a	4-5 a	5-6 a	6-7 a
keel ja kõne	3	3	4	5	5	6
matemaatika	1	1	1	1	1	2
kunst	2	2	2	3	3	3
muusika	2 (3)	2(3)	2	2	2	2
liikumine	2 (3)	2(3)	2	2	2	2
Kavandatud tegevuse pikkus	10 – 15 minutit	10 – 15 minutit	15 – 20 minutit	20 - 25 minutit	25 – 30 minutit	30 – 35 minutit
Ajaline kestvus keskmiselt päevas	10-30 minutit	10-30 minutit	30 – 45 minutit	40- 50 minutit	50 minutit – 1 tund 30 minutit	1 tund 45 minutit- 2 tundi 10 minutit
Tegevuste aeg nädalas kokku	50 min – 2 tundi 30 minutit	50 min – 2 tundi 30 minutit	1 t. 45 min – 3 tundi 20 minutit	Kuni 5 tundi	Kuni 7 tundi 30 minutit	Kuni 10 tundi 50 minutit

5.4. Üldoskused

Õppekavas eristatakse nelja üldoskuste rühma

1) mänguoskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, uusi oskusi, peegeldab tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

2) tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja

katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

3) sotsiaalsed oskused

Sotsiaalsete oskuste all mõistetakse lapse oskusi teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka partnereid,

võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavadid ning lähtuda eetilistest tõekspidamistest

4) enesekohased oskused.

Enesekohaste oskuste all mõistetakse lapse suutlikkust eristada ja teadvustada oma oskusi, võimeid ja

emotsioone, juhtida oma käitumist.

Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi õppe- ja kasvatustegevuste kaudu, erinevate valdkondade sisusid lõimides.

5.5. Õppetegevuste valdkonnad

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, sisu, kavandamine ja korraldus ning lapse arengu eeldatavad tulemused esitatakse kuues valdkonnas:

- mina ja keskkond;
- keel ja kõne
- matemaatika;
- kunst;
- muusika;
- liikumine.

Valdkondade temaatikat käsitletakse tegevusliikidena:

1) vaatlemine ja uurimine

- vaatlustes osalemine
- õppekäikudel osalemine
- arutlemine, vestlemine
- katsete tegemine
- mudelite, plaanide koostamine
- ehitusmängude mängimine
- laste teatmeteoste ja teiste infoallikate kasutamine jm.

2) kuulamine ja kõnelemine

- lastekirjanduse ettelugemine
- luuletuste, liisusalmide päheõppimine
- laste jutustamine
- lavastusmängude mängimine
- nukumängude mängimine
- vestlemine, arutlemine, situatsioonide analüüsimine
- situatsioonimängude mängimine
- etenduste, filmide vaatamine jne.

3) võrdlemine ja arvutamine

- esemete, nähtuste ja omaduste võrdlemine
- hulkade ja suuruste võrdlemine
- sorteerimine, järjestamine, mõõtmine
- liitmine, lahutamine
- matemaatiliste jutukeste koostamine
- täringumängude ja teiste matemaatiliste lauamängude mängimine
- loto-, doomino- ja mosaiikmängude mängimine jm.
- mustrite koostamine

4) lugemine ja kirjutamine

- tähtede nimetuste tundmaõppimine

- sõrmemängude mängimine
- liisusalmide lugemine
- sõna häälimine
- häälikute asukoha ja pikkuse määramine
- hääliku- ja sõnamängude mängimine
- tähtede ladumine sõnadeks
- suurtrükitähtede kirjutamine
- mustrite joonistamine
- värviraamatute värvimine
- raamatute uurimine
- lausete koostamine
- sõnade, lausete, juttude lugemine jm.

5) kujutavad tegevused

- joonistamine erinevate vahenditega (pliiats, pastell, õlikriit, süsi jt.)
- maalimine erinevate värviliikidega (akvarell, guash, tempera jm.)
- voolimine mitmesugusest materjalist (savi, vaha, liiv, taigen, plastiliin, lumi jm.)
- meisterdamine mitmesugusest materjalidest
- mitmesuguste eri- ja segatehnikate kasutamine
- mitmesugune trükkimine
- lõikamine ja liimimine
- mustrite kujundamine (paberist, looduslikust materjalist)
- muusikaliste, teksti kuulamise või etenduse-filmi muljete visuaalne kujutamine jm.

6) muusikalised tegevused

- laulmine
- muusika ja loodushäälte kuulamine
- muusikaliste ja lauamängude mängimine
- fantaasialiikumine
- rütmiline liikumine
- rütmimängude mängimine
- tantsimine
- muusika kujutamine joonistustes
- rütmi- ja lihtsatel viisipillidel mängimine
- laulu saateks luuletuste tegemine
- mängitamismängude mängimine jm

7) liikumistegevused

- matkiv, süžeeiline ja fantaasiavõimlemine
- põhiliikumiste harjutamine
- pallimängimine
- liikumismängude mängimine
- sportmängude elementidega mängude mängimine
- matkamine
- kelgutamine
- jalgrattaga sõitmine

- matkamine, looduses liikumine jm.

5.5.1 Mina ja keskkond

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- 1) mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult;
- 2) saab ettekujutuse oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas;
- 3) väärtustab nii eesti kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone;
- 4) väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ja ohutult;
- 5) väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnateadlikku mõtteviisi;
- 6) märkab nähtusi ja muutusi looduses.

Valdkonna sisu jaguneb järgmiselt:

Sotsiaalne keskkond: mina, minu perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad ja kombed, teised rahvused Eestis, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid; tervise väärtustamine, tervislik toitumine, ohuallikad ning ohutu käitumine;

Tehiskeskkond: ehitised, kodumasinad, jäätmed, ühissõidukid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus;

Looduskeskkond: kodukoha loodus, loodusvaatlused, muutused looduses, elukeskkond ja selle mõju tervisele, inimese mõju loodusele.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- 1) valitakse valdkonna temaatika lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast, mis hõlmab sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust;
- 2) suunatakse last ümbritsevat maailma märkama, uurima ning kogema mängu ja igapäevatoimingute kaudu, võimaldades lapsel ümbritsevat tajuda erinevate meelte ning aistingute abil: vaadeldes, nuusutades ja maitstes, kompides, kuulates helisid;
- 3) lõimitakse erinevaid tegevusi: võrdlemist, modelleerimist, mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust;
- 4) suunatakse last mängudes, ümbritsevas looduses, liikluses, oma tervises seisundis jm märgatu kohta küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama ja oletusi kontrollima) ja märgatust ning kogetust järeltõlge tegema;
- 5) suunatakse last materjale ja vahendeid säästlikult kasutama, hoolivalt ja heaperemehelikult käituma.

5.5.2 Keel ja kõne

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- 1) tuleb toime igapäevases suhtluses;
- 2) kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesisist lauseehitust;
- 3) tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu, on omandanud lugemise ja kirjutamise esmased oskused.

Valdkonna sisu on:

- 1) keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika;
- 2) suhtlemine, jutustamine ja kuulamine;
- 3) lugemine, kirjutamine ja lastekirjandus.

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ning korraldades:

- 1) lähtutakse põhimõttest, et kõnearendus on lapse kõne ja suhtlemise sihipärane arendamine, kus last õpetatakse eelkõige keelevahendeid (uusi sõnu, sõnavorme ja lausemalle) kasutama suhtlemisel, teadmiste omandamisel, oma tegevuse kavandamisel;
- 2) peetakse oluliseks, et lapse kõne arengut toetatakse kõigis tegevustes (mängimine, käelised tegevused, liikumis- ja muusikategevused ning igapäevatoimingud); lapsele luuakse kõnekeskkond, kus ta kuuleb teiste kõnet ning tal on vaja ja ta saab ise kõneleda; laps õpib rääkima reaalses suhtlussituatsioonides, tegutsedes koos täiskasvanuga;
- 3) suunatakse lapsi ettelugemise, dramatiseerimise, ümberjutustamise, joonistamise, oma raamatute koostamise jm tegevuste kaudu kirjandust mõistma ja hindama; ettelugemiseks valitakse žanriliselt mitmekesiseid raamatuid, et toetada lugemishuvi ning lugemis- ja kirjutamisvalmiduse kujunemist;
- 4) õpetatakse lugemise ja kirjutamise esmaseid oskusi seostatult mängude ja igapäevategevustega (nt. nimekirjade koostamine, joonistustele pealkirja kirjutamine, kirja kirjutamine täiskasvanu abiga).

5.5.3 Matemaatika

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- 1) rühmitab esemeid ühe – kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki;
- 2) järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuse põhjal;
- 3) tunneb lihtsamaid ajamõisteid ning kirjeldab ja järjestab oma päevategevusi;
- 4) mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas;
- 5) mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid;
- 6) suudab kirjeldada ümbritsevat ruumi kujundimõistete abil;
- 7) näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes.

Valdkonna sisu on:

- 1) hulgad, loendamine ja arvud, arvutamine;
- 2) suurused ja mõõtmine;
- 3) geomeetrilised kujundid.

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ning korraldades:

- 1) innustatakse last nähtuste ja esemete maailma korrastama ja kujundama ning selles orienteeruma, mille tulemusel laps avastab esemetevahelisi seoseid, leiab esemetes erinevusi ja sarnasusi ning oskab esemeid järjestada, rühmitada ja loendada;
- 2) harjutatakse last määrama enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteeruma ajas ning kasutama vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks;

- 3) seostatakse mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, ergutades sealjuures last kasutama erinevaid aistinguid: kuulmis-, nägemus -, haistmis- ning kompimisaistingut;
- 4) suunatakse last ümbritsevat matemaatilisel kirjeldama (arvud, mõõtühikud, kujundite nimetused jm);
- 5) toetatakse üldistusteni jõudmist ja mõistete kujundamist erinevates objektides sarnaste ja erinevate tunnuste ning omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise kaudu.

5.5.4 Kunst

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- 1) tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
- 2) kujutab isikupäraselt ümbritsevaid objekte ja sündmusi ning oma kujutlusmaailma;
- 3) vaatlleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ning tarbeesemeid;
- 4) kasutab õpitud voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja –võtteid;
- 5) kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt;
- 6) vaatlleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut.

Valdkonna sisu on:

- 1) kujutamine ja väljendamine: mõtete ning tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
- 2) kujundamine: objektile vormi, kuju ja esteetilise lisaväärtuse andmine;
- 3) tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine;
- 4) kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest ja kunstist.

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ning korraldades:

- 1) antakse lapsele võimalus saada elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning väljendada oma maailmanägemust;
- 2) suunatakse last jälgima kaaslasti päeva jooksul vabas või konkreetses tegevuses, vaatlema ümbritsevat looduses ja tehiskeskkonnas, väljasõidul ettevõttesse või farmidesse ning kasutama saadud tähelepanekuid voolides, joonistades, maalides ja meisterdades;
- 3) kasutatakse teemasse sisseelamiseks mängu, muusikat, lihtsat lavastust, jutu lugemist jne;
- 4) arvestatakse, et lapse jaoks on oluline loomiseks ja lahenduste leidmiseks teha katsetusi ning avastusi, otsida ja saada vastuseid tekkinud küsimustele, omandatud oskusi rakendada ja loovalt kombineerida;
- 5) julgustatakse last kasutama ja katsetama tema enda pakutud lahendusi töö mitmekesistamiseks ning ergutatakse lapse kujutlus- ja algatusvõimet, jälgides, et säiliks tema isikupärane väljendusviis;
- 6) korraldatakse kunstitegevusi ka õues ning kasutatakse kunstitegevust teiste valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse osana, joonistatakse nii paberile, kivile, puidule kui ka liivale või kombineeritakse erinevaid materjale;
- 7) innustatakse last tehtut analüüsima ja arutlema, miks kujutas ta esemeid, nähtust

just sellisel viisil, mis materjale ja tehnikaid ta kasutas ning kuidas tööga rahule jäi. Kaaslaste töödese tolerantse suhtumise kujunemisel aitan kaasa, kui analüüsitakse nii laste töid kui ka kunstiteoseid ning põhjendatakse oma hinnangut.

5.5.5 Muusika

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- 1) tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
- 2) suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
- 3) suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
- 4) suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

Valdkonna sisu on:

- 1) laulmine;
- 2) muusika kuulamine;
- 3) muusikalis-rütmiline liikumine
- 4) pillimäng.

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ning korraldades:

- 1) on esikohal emotsionaalne ja aktiivne muusikaline tegevus;
- 2) kujundatakse ja arendatakse lapse muusikalis-loomingulisi võimeid, kultuurilis-sotsiaalset aktiivsust ning väärtushinnanguid;
- 3) arvestatakse lapse individuaalseid eeldusi ning toetatakse eduelamustele ja tunnustusele;
- 4) kasutatakse muusikat lõimiva tegevusena ka teistes õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades, nagu "Keel ja kõne", "Kunst" jne; muusika on igapäevaelu osa nii argi- kui ka pidulike sündmuste puhul;
- 5) seostatakse üksteisega muusika kuulamine, laulmine, pillimäng, muusikalis-rütmiline liikumine, mängud, tantsud;
- 6) muusikapalade (laulude, muusika kuulamise palade, tantsude ja mängude, pillilugude) valikul arvestatakse laste huve ning eakohasust.

5.5.6 Liikumine

Õppe- kasvatustegevuse eesmärgid: laps

- 1) tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu;
- 2) suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel;
- 3) tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas;
- 4) mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele;
- 5) järgib esmaseid hügieeni- ja ohutusnõudeid.

Valdkonna sisu on:

- 1) liikumisalased üldteadmised;
- 2) põhiliikumised;

- 3) liikumismängud;
- 4) erinevad spordialad;
- 5) tants ja rütmika.

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ja korraldades:

- 1) arvestatakse, et põhiliikumised eeldavad igapäevast suunamist: liigutusoskused, liikumisosavus ja teised liikumisvõimalused (vastupidavus, jõud, kiirus, paindumus) kujunevad ja arenevad tegevusi regulaarselt korrates;
- 2) rikastatakse lapse liikumis- ja tegutsemisvõimalusi sportlik- arenduslike liikumisviisidega, nt. Jalgrattasõit, suusatamine, uisutamine, ujumine jms;
- 3) peetakse oluliseks kõlbeliste põhimõtete ja enesekindluse kujundamist: kui kehalisi harjutusi tehakse korrapäraselt, kujunevad positiivsed isikuomadused;
- 4) ergutatakse last oma oskusi, võimeid ja koostööd hindama, kaaslasti arvestama, oma emotsioone kontrollima ja valitsema ning mõistma ühe või teise kehalise harjutuse vajalikkust;
- 5) arendatakse põhiliikumisi, koordineerimist, rühti, tasakaalu, liikumisvõimet ja peenmotoorikat (täpsust, näo – ja sõrmelihaste kontrollimise oskust) ning antakse tagasisidet.

VI LAPSEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Õpetajad teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.

Õpetaja teavitab regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest, loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.

Koostöövormid:

Koosolekud: Rühmakoosolekud kaks korda aastas; hoolekogu koosolek üks kord kvartalis; uutele lapsevanematele koosolek üks kord aastas

Lapse arenguestlused üks kord aastas vastavalt rühma tegevuskavale.

Individuaalsed vestlused vastavalt vajadusele ja üleskerkinud probleemidele.

Rühma ühisüritused, mille temaatika ja aja kavandab iga rühm vastavalt tegevuskavale.

e- Kool: info ja igapäevaste õppetegevuste kajastamine.

Teated ja info teadetetahvlil: rühmainfo, menüü, nädalaplaan, üritused, teated jm.

Meililist jooksva info vahetamiseks.

Rühma blogid igapäeva elu kajastamiseks.

Avatud uste päevad lasteaia tegevuse tutvustamiseks vanematele ja üldsusele, mille käigus saab külastada õppetegevusi ja tutvuda lasteaia töökorraldusega.

Ühisüritused, mis tulenevad lasteaia ja rühma ürituste kavast ning on seotud rahvakalendri ning lasteaia traditsioonidega.

Uute laste kohanemine lasteaiaga, kus kõikidel uutel lastel on koos vanemaga võimalus olla rühmas ja harjuda lasteaiapäevartmiga.

Lapsevanemal võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja korraldamises. Õppeaasta esimesel koosolekul arutatakse ühiselt läbi õppetegevuste temaatika, õppekäigud, rühma ühised üritused. Kuulatakse ära ja arvestatakse vanemate ootustega. Lapsevanemate poolt tehtud ettepanekud ja osalus rühma töös kajastub rühma aasta tegevuskavas ning õppeaasta aruandes.

Tagasisidet lasteasutuse tegevuse ning rühma töö kohta saadakse rahulolu küsitluste kaudu, mis toimuvad üks kord aastas kevadel.

VII LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS. KOOLIVALMIDUSKAART.

Lapse arengu analüüsimisel ja hindamisel kasutatakse individuaalset arengumappi, vaatlust, testi (sh koolivalmiduse testi) ja vestlust.

Lapse arengu hindamiseks on väljatöötatud eakohaste pädevuste kriteeriumid, tuginedes riiklikule õppekavale ja lasteaiapäevartmiga üldoskuste ning ainevaldkondade lapse arengu eeldatavatele tulemustele. Õpetajad jälgivad lapse arengut, hindavad ning täidavad korda õppeaastas lapse arengu hindamise tabeli. Rühmaõpetaja teeb lapse arengu jälgimisel ja hindamisel koostööd teiste lapsega tegelevate pedagoogidega ja logopeediga.

Lapsevanematele tutvustatakse lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust rühma koosolekul õppeaasta algul.

Õpetaja vahetab lapsevanemaga lapse arengualast informatsiooni igapäevaste vestluste ajal. Pikema tagasiside lapse arengust annab õpetaja arenguvestlustel, mis toimuvad üks kord õppeaastas. Lapsevanemale antakse eelnevalt ettevalmistavad küsimused. Lapse arenguvestlusest tehakse kirjalik kokkuvõte. Arenguvestluste aeg on fikseeritud rühma tegevuskavas.

Laste koolivalmiduse analüüsimisel kasutatakse koolivalmidustesti. Testi tulemustest antakse ülevaade lapsevanemale. Kõikidele Tallinna Suitsupäasupesa Lasteaiapäevartmiga läbinud lastele väljastatakse koolivalmiduskaart, mille koostamise aluseks on lapse arengu hindamise ja arenguvestluse tulemused. Koolivalmiduskaardi koostavad rühma õpetajad, kaasates lapsevanemaid. Koolivalmiduskaardi allkirjastavad selle koostamisel osalenud isikud, sh õpetaja, vanem (eestkostja) ja lasteasutuse direktor või selleks volitatud isik. Koolivalmiduskaart väljastatakse lapsevanemale enne lapse lasteaiast välja arvamist, seoses kooli astumisega.

Laste arengu hindamise tulemustest teevad õpetajad kokkuvõtte õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuse analüüsis ja see on aluseks järgneva õppeaasta eesmärkide kavandamisel ja tegevuskava koostamisel.

Erivajadusega lapse arengu toetamine

Lapsed, kes erinevad võimetelt, taustalt ja isikuomadustelt eakaaslastest sedavõrd, et vajavad oma arengupotentsiaali realiseerimiseks keskkonna ümberkorraldamist, on arenguliste erivajadustega lapsed.

Laste arengutegevus meie lasteaias toimub sõltuvalt lapse erivajaduse tüübist ja raskusastmest (andekad, muukeelsed, kerge arengupuudega) lasteaiatastaruühmas.

Erivajadusega lapse koolieelse arengu toetamiseks toimub tihe koostöö perekonna, lasteasutuse ja vajadusel eriala spetsialistide (meditsiinitöötajad, psühholoog, logopeed vm.) vahel.

Erivajadusega lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, milles osalevad rühmaõpetajad, õpetajaabi, muusika- ja liikumisõpetaja, logopeed, juhtkonnaesindaja, lapsevanemad.

Logopeed selgitab kord õppeaastas laste kõne, tajude, tähelepanu, motoorika, mälu ja mõtlemise arenguga seotud iseärasusi ning annab soovitusi, kuidas lapsega edasi toimida. Logopeediliseks nõustamiseks annab lapsevanem nõusoleku.

Õpetaja tunneb oma rühma iga last, tema tähelepanu ja mälu arengut, näitlikkuse ja sõna vastuvõtu kiirust, lapse huve, iseseisvuse astet praktilises tegevuses ja mõttetöös, teadmiste ning lapse üldise arengu taset, samuti kõne arengut, matemaatilisi teadmisi, kujutamisoskust.

Õpetaja arvestab laste vastuvõtlikkust, emotsionaalsust, vajadust liikuda, kiiret väsimist ühelaadsetest tegevustest ning valib selle järgi meetodilisi võtteid ja näitvahendeid

Andekate laste arendamiseks kasutab õpetaja lapse arendamiseks õppekava järgmist raskusastet, valides lapsele õppetegevuseks jõukohast ja huvipakkuvat materjali.

Õpetaja teavitab ja annab soovitusi lapsevanemale lapse võimetest, suutlikkusest. Annab nõu mil viisil annet edasi arendada

Erineva kultuuritaustaga lapsevanematel (usk, teine rahvusrühm) soovivad õpetajad tutvustada oma pere eelistusi ja kombeid.

VII Õppekava uuendamine ja täiendamine

Tallinna Suitsupäasupesa Lasteaiatastaruühmas õppekava on ajas muutuv ja arenev dokument.

Õppekava pideva arendustööga tegeleb selleks pedagoogilise nõupidamise otsusega kinnitatud tööühm, kes kaasab arendustegevusse kõiki huvigruppe.

Õppekava parandus- ja muudatusettepanekuid võivad esitada kõik pedagoogilise nõukogu ja hoolekogu liikmed. Pedagoogilise nõukogu ettepanekul kinnitab direktor muudatused ja parandused.